ОПШТИНСКО ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ
МЕТОДИ МИТЕВСКИ-БРИЦО
Лозово
Примено: 04.09.2023
Орг. единица | Бр. | Прилог | Вредност
08 784 1

Наставна програма
Слободен изборен предмет Театарот, уметност на емоции
VI одделение

Наставната програма која ќе се реализира во ООУ "Методи Митевски-Брицо" Лозово е превземено од ООУ„Невена Георгиева – Дуња", Скопје

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Наставната програма вклучува релевантни компетенции од следното подрачје: **Јазична писменост.**

Ученикот/ученичката знае и/или умее:

I-A.8	да разбира содржини на аудиопораки: да може да ги издвои, анализира, оценува/вреднува и резимира информациите од пораките и да ги искаже (писмено и усно) со свои зборови;
I-A.10	да разбира визуелно прикажани содржини (дијаграми, табели и графикони, илустрации, анимации и др.): да може да ги издвои, анализира, оценува/вреднува и резимира визуелно прикажаните содржини и да ги објасни (писмено и усно);
I-A.12	да користи информации од различни извори и медиуми и критички да пристапува кон нив, земајќи ги предвид изворот, контекстот, целта и веродостојноста на презентираните информации

Наставната програма вклучува релевантни компетенции и од следните подрачја на Националните стандарди: **Математика и природни науки, Дигитална писменост, Личен и социјален развој, Општество и демократска култура и Уметничко изразување и култура.**

Ученикот/ученичката знае и/или умее:

III-A.58	да ги анализира и графички да ги претставува светлинските појави, користејќи светлински зрак;
III-A.61	да ги анализира својствата на звукот преку движењето на честичките и пренесувањето на енергијата;
IV-A.7	да одбере и користи соодветни ИКТ-алатки за комуникација, безбедно да сподели информации, да контактира и да соработува со други на онлајн проекти, во социјални активности или за лични потреби;

Scanned with CamScanner

ОПШТИНСКО ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ
МЕТОДИ МИТЕВСКИ-БРИЦО
ЛОЗОВО
Примено: 04-09-2023
Орг. единица | Број | Прилог | Вредност
08 | 784 | 1 |

Наставна програма
Слободен изборен предмет Театарот, уметност на емоции
VI одделение

Наставната програма која ќе се реализира во ООУ "Методи Митевски-Брицо" Лозово е превземено од ООУ„Невена Георгиева – Дуња", Скопје

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Наставната програма вклучува релевантни компетенции од следното подрачје: **Јазична писменост.**

Ученикот/ученичката знае и/или умее:

I-A.8	да разбира содржини на аудиопораки: да може да ги издвои, анализира, оценува/вреднува и резимира информациите од пораките и да ги искаже (писмено и усно) со свои зборови;
I-A.10	да разбира визуелно прикажани содржини (дијаграми, табели и графикони, илустрации, анимации и др.): да може да ги издвои, анализира, оценува/вреднува и резимира визуелно прикажаните содржини и да ги објасни (писмено и усно);
I-A.12	да користи информации од различни извори и медиуми и критички да пристапува кон нив, земајќи ги предвид изворот, контекстот, целта и веродостојноста на презентираните информации

Наставната програма вклучува релевантни компетенции и од следните подрачја на Националните стандарди: **Математика и природни науки, Дигитална писменост, Личен и социјален развој, Општество и демократска култура и Уметничко изразување и култура.**

Ученикот/ученичката знае и/или умее:

III-A.58	да ги анализира и графички да ги претставува светлинските појави, користејќи светлински зрак;
III-A.61	да ги анализира својствата на звукот преку движењето на честичките и пренесувањето на енергијата;
IV-A.7	да одбере и користи соодветни ИКТ-алатки за комуникација, безбедно да сподели информации, да контактира и да соработува со други на онлајн проекти, во социјални активности или за лични потреби;

Scanned with CamScanner

IV-А.12	да истражува можности за користење на различни модели и симулации, комбинирање статични и динамички претставувања, звук, текст и слики за да модифицира или создаде едноставни креативни мултимедиумски продукти со конкретна намена и за определена публика;
V-А.2	да избира и практикува активности кои обезбедуваат развој и подобрување на сопственото ментално и физичко здравје и добросостојба;
V-А.4	да прави процена на сопствените способности и постигања (вклучувајќи ги силните и слабите страни) и врз основа на тоа да ги определува приоритетите кои ќе му/ѝ овозможат развој и напредување;
V-А.5	да ги препознава емоциите кај себеси и кај другите, да ги согледа последиците од сопствените емоционални реакции во различни ситуации и да користи соодветни стратегии за справување со емоциите;
VI-А.5	да ги разбира разликите меѓу луѓето по која било основа (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус, сексуална ориентација итн.);
VI-А.9	да препознае ранливи групи во општеството, да поддржува и да учествува во хуманитарни и волонтерски акции;
VIII-А.3	да ги изразува сопствените идеи, искуства и емоции, користејќи уметнички или други форми на креативно изразување (индивидуални или колективни);
VIII-А.4	да ги интерпретира идеите, искуствата и емоциите изразени во уметничките продукти креирани од другите, кои се припадници на сопствената или на други култури;

Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:

III-Б.8	секоја индивидуа е одговорна за зачувување на природната средина во непосредното опкружување и пошироко и дека треба да развива еколошка свест и да делува во насока на заштита и одржливост на животната средина;
IV-Б.7	неумереното и во несоодветна положба (неергономски) користење на дигиталните технологии може негативно да влијае на здравјето, на личниот и социјалниот живот, а несоодветното складирање на дигиталниот отпад неповолно влијае врз животната средина.
V-Б.2	осознавањето на сопствениот идентитет придонесува за јакнење на самодовербата и за развојот на личноста;
V-Б.3	сопствените постигања и добросостојбата во најголема мера зависат од трудот кој самиот/самата го вложува и од резултатите кои самиот/самата ги постигнува;
V-Б.6	успехот во животот во голема мера зависи од целите кои ќе си ги постави, а од начинот на кој ќе ги планира активностите и ќе го организира времето во голема мера зависи ефикасноста и ефективноста во остварувањето на поставените цели;
VI-Б.2	сите луѓе, вклучувајќи ги и децата, имаат право да ги изразуваат своите мислења и ставови и да учествуваат во донесувањето одлуки кои се поврзани со нивните потреби и интереси;
VI-Б.6	личниот ангажман и соработката со другите се битни за остварување заеднички јавен интерес;
VI-Б.9	секој граѓанин треба да преземе одговорност за промените во природата предизвикани од активностите на човекот;
VIII-Б.1	уметноста и другите форми на културно изразување придонесуваат за разбирање и менување на светот;

Scanned with CamScanner

VIII-Б.2	критичкиот однос кон различните продукти на уметноста е битен за развивање на индивидуалните и општествените естетски вредности;

РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ

Тема 1: Вовед во театарот	
Знаења/вештини	
• ги идентификуваат и именуваат различните елементи на театарот, како што се сцената, завесите, реквизитите и распоредот на седиштата.	
• ја опишува целта и функцијата на секој елемент во театарот, вклучително и сцената за изведби, завесите за промена на сцената, распоредот на седиштата за удобност на публиката, реквизитите за подобрување на раскажувањето.	
• покажува основно театарско бонтон однесување, како што се тивко влегување и излегување од театарот, внимателно седење за време на претставата и соодветно аплаудирање.	
• создаваат и изведуваат кратки сцени, со вметнување на елементи што ги научиле за театарот, како што се употреба на реквизити, движења, прилагодување на нивните гласови и соработка со другите во нивната група.	
Ставови/вредности	
• развиваат вештини за активно слушање.	
• стекнуваат разбирање за важноста на говорот на телото во комуникацијата и изразувањето.	
• визуелизираат сцени, ликови и поставки, поттикнувајќи ја нивната способност да размислуваат надвор од рамката и да развиваат иновативни идеи.	
• го разбираат значењето на ефективно користење на нивните гласови за да пренесат емоции и да ја ангажираат публиката.	
Содржини (поими) и број на часови	Примери за активности
• **Елементи на театарот** (сцена, завеси, реквизити, седишта)	Поведете дискусија за важноста на секој елемент на театарот: сцена, завеси, реквизити и распоред на седиштата, во создавањето на театарско искуство.

Scanned with CamScanner

(2 часа)	Обезбедете му на секој ученик голема бела површина за постер или картон - хартија. Учениците да нацртаат и означат различни делови од сцената, како што се сводот на сцената, зад сцената и предниот дел на сцената. Поттикнете ја креативноста и имагинацијата во нивните дизајни. Поведете дискусија како завесите можат да откријат или сокријат различни делови од сцената и да создадат чувство на исчекување. Учениците нека ги цртаат и украсуваат завеси на нивните сценски дизајни, земајќи ги предвид различните бои, дезени или текстури. Погответе ПП презентација која ќе ги покажува вообичаените реквизити што се користат во театарот, како што се капи, мечеви, книги или музички инструменти. Може истото да го понудите на своите ученици преку списанија или печатени слики од реквизити и сет парчиња кои воедно учениците можат да ги исечат, доцртуваат или бојат. Насочете ги да изберат и да постават соодветни реквизити на нивните сценски дизајни, земајќи ја предвид темата или приказната што сакаат да ја пренесат. Поведете дискусија за важноста на седење на публиката и удобност во театарот. Учениците нека ги дизајнираат и нацртаат нивните идеални комбинации за седење на публиката, земајќи ги предвид факторите како видливоста и удобноста. Воедно можете да ја преземете и скицата на распоред на седиштата во Национална опера и балет. Охрабрете ги учениците да размислуваат за различни распореди на седишта, да го објаснат својот избор за сценските елементи, завесите, реквизитите и распоредот на седиштата и да го споредат со тој на нашата национална куќа. Испечатени или напишани кратки сценарија или драмски текстови. Костими и реквизити (по избор). За почеток, потребно е отворен простор за проби и изведба. Започнете со разгледување на елементите на театарот опфатени во претходната активност: сцена, завеси, реквизити и распоред на седиштата. Потсетете ги учениците на нивните дизајнирани театарски идејни решенија. Драмските текстови/сценарија можат да бидат по избор на наставникот или напишани од страна на учениците како дел од активности на учениците на другите часови.

Scanned with CamScanner

	Учениците нека изберат улоги за претставата, вклучувајќи актери, сценски работници, а можеби и режисер. Одвојте време за проби, каде што учениците можат да ги вежбаат своите улоги, движења и интеракции со реквизити во склоп на времето за други активности во тековниот ден или како интеграција со содржини и други предмети.. Не заборавајте да спроведете генерална проба каде учениците ја изведуваат претставата во целост, користејќи ги нивните театарски улоги, костими и реквизити. Како што напредува пробата, давајте повратни информации и насоки за глумата, присуството на сцената на ученикот и правилната употреба на реквизитите како дел од сцената. Поттикнете конструктивна повратна информација меѓу учениците, односно средина за поддршка и соработка.
• **Театарски бонтон и однесување** (2 часа)	Хартија, маркери, картички со слики или илустрации што прикажуваат театарски бонтон, тивки сигнали (на пр., ѕвонче, плескање со раце). Поведете дискусија за важноста на правилниот театарски бонтон и однесување. Прашајте ги учениците зошто е важно да се биде внимателен кога присуствувате на театарска претстава. Напишете ги нивните одговори на видлива површина во училницата. Поттикнете дискусија на час за различни аспекти на бонтонот во театарот, фокусирајќи се на тивко влегување и излегување, седење внимателно и соодветно аплаудирање. Надополнете го впечатокот со картички со слики, илустрации или видео што прикажуваат примери на соодветен театарски бонтон. Разговарајте за секој пример со учениците, нагласувајќи ги причините зад секое однесување. Поделете го одделението во мали групи. На секоја група доделете содржина/текст/сценарио за бонтон во театарот, како што е влегување во театар, наоѓање седишта, седење за време на изведбата или аплаудирање на крајот. Во нивните групи, учениците ќе го одглумат својот доделен дел, демонстрирајќи и правилно и неправилно однесување. По секоја игра на улоги, водете кратка дискусија со паралелката, идентификувајќи ги правилното и несоодветното прикажано однесување. Симулирате повеќекратно влегување и излегување од „театарот“ (училницата), потсетувајќи ги учениците да го прават тоа тивко и со почит. Научете ги

Scanned with CamScanner

	Поделете ја паралелката во парови или мали групи. Поделете и на секоја група едноставно текст или ситуација за да импровизира. Во нивните импровизации, учениците ќе се фокусираат на користење на говорот на телото за да ги пренесат емоциите, намерите и карактерните црти на нивните доделени улоги. Поттикнете ги учениците да бидат креативни со експресии во нивните движења и гестови. По секоја импровизација, поведете кратка дискусија каде што учениците ќе можат да ги споделат своите толкувања на употребениот говор на телото. Прегледајте ги клучните точки дискутирани во текот на активностите во врска со говорот на телото и изразувањето во театар (проследете сцени од детска театарска претстава). Побарајте од учениците да размислат за тоа како можат да го применат своето толкување на говорот на телото во сопствените изведби или секојдневна комуникација. Поканете локален театарски актер или мимичар да им покаже и да ги научи учениците за важноста на говорот на телото во театарските претстави.
• **Вештини за активно слушање** (2 часа)	<u>Раскажување приказни со звучни ефекти</u> Соберете ги учениците во круг. Насочете ги дека ќе раскажувате кратка приказна, а нивната задача е да користат само звучни ефекти (без зборови) за да ја подобрат и да придонесат за ефективноста на приказната. Започнете да ја раскажувате приказната, паузирајте во одредени точки за да им овозможите на учениците да создадат звучни ефекти користејќи ги нивните гласови и движењата на телото. Поттикнете ги активно да ја слушаат приказната и да одговорат со соодветни звучни ефекти, нагласувајќи ја важноста на деталите. По раскажувањето, имајте кратка дискусија за тоа како активното слушање звучни знаци може да го подобри целокупното искуство и ангажираност. <u>Импровизација во огледало</u> Поделете ја паралелката во парови кои ќе ги поставите да седат еден наспроти друг. Објаснете дека едниот ученик ќе биде „водач“, а другиот „огледало“. Водачот ќе изведува различни движења и гестови, додека задачата на ученикот во огледало е внимателно да ги набљудува и имитира постапките на лидерот. Посочете им на

Scanned with CamScanner

	учениците да обрнат внимание на движењата на нивниот пар, поттикнувајќи активно слушање и реакција. По неколку минути, сменете ги улогите за секој ученик да има шанса да биде водач и огледало.
Тема 2: Глума и развој на карактерот на ликовите	
Знаења/вештини	
• ги идентификуваат и именуваат основните елементи на актерството, како што се јазикот на телото, изразите на лицето и вокалната проекција.	
• демонстрираат употреба на различни изрази на лицето и движења на телото за да прикажат различни емоции и карактери.	
• споредуваат особини и карактеристики на различните ликови во драма или приказна, анализирајќи ги нивните мотиви, конфликти и односи.	
• изведуваат оригинални ликови, развивајќи своја сопствена приказна, особини и манири кои ги пренесат преку нивните актерски избор.	
Ставови/вредности	
• развиваат карактерни особини.	
• стекнуваат вештина на емпатија додека навлегуваат во глумата и развојот на карактерот.	
• ги подобруваат своите вештини за набљудување.	
• навлегуваат во концептот на поттекст, сфаќајќи дека ликовите можеби не секогаш го кажуваат она што навистина го мислат.	
• развиваат способност физички и емоционално да се трансформираат во различни ликови.	
Содржини (поими) и број на часови	Примери за активности
Глума (Јазик на телото Држење на телото Гестови Движење Изрази на лицето Вокална проекција Јасност Изразување Играње на улога) (2 часа)	Започнете го часот со физичко загревање за да ги подготвите учениците за реализација на содржината. Водете ги преку вежби за истегнување и лесни движења. Поттикнете ги учениците да посветат внимание на нивното тело и начинот на кој се движат. Запишете ги клучните поими: глума, говор на телото, држење на телото, гестови, движење, изрази на лицето, вокална проекција, јасност, изразување и играње улоги. Разговарајте за секој поим накратко, давајќи примери. Објаснете го значењето на говорот на телото и држењето на телото во глумата. Разговарајте за тоа како различните пози/движења на телото можат да пренесат различни емоции и карактерни црти. Покажете различни позиции и замолете ги учениците да ги пресликаат вашите постапки. Доловете им како тие можат да комуницираат со емоции, постапки. Покажете примери на вообичаени гестови, како што се мавтање, покажување и кревање

Scanned with CamScanner

	раменици. Разговарајте за нивните значења и кога тие би можеле да се користат. Обезбедете материјали со различни изрази на лицето/телото или прикажете ги на презентација. Поведете дискусија за важноста на изразите на лицето во глумата и нивната способност да пренесуваат емоции и карактерни црти. Вежбајте различни изрази на лицето, барајќи од учениците да го идентификуваат и реплицираат секој од нив. Потоа доловете го значењето на вокалната проекција, јасност и изразување во глумата. Насочете ја паралелката во вежби за загревање на гласот, нагласувајќи ја проекцијата, јасноста во изразувањето. Поделете ја паралелката во мали групи и на секоја група дајте им сценарио/драмски текст или опис на лик. Побарајте од секоја група да создаде кратка сцена со играње улоги, вклучувајќи ги техниките (говор на телото, изрази на лицето, вокална проекција итн.). Секоја група да има доволно време да вежбаат и потоа нека ги изведат своите сцени на следниот час.
Емоции и глума (Изрази на лицето Јазик на телото Развој на карактери Конфликти Врски Трансформација на ликот) (2 часа)	Започнете со поставување на учениците во круг. Доловете им го денешниот ден како патување на кое ќе ги истражуваат емоции и карактери. Активност за загревање, учениците стануваат и наизменично изразуваат емоции преку говорот на телото и изразите на лицето. Поттикнете ги да ги преувеличуваат своите движења и гестови. Запишете различни емоции на посебни картички или мали ливчиња хартија. Поделете ја паралелката во мали групи и оставете ги наизменично да играат игра. Еден ученик избира картичка со емоции и користи говор на телото и изрази на лицето за да ја пренесе емоцијата, додека други се обидуваат да ја погоди. ********** Колаж за развој на карактери, секој ученик има голема хартија за постер. Учениците треба да создадат колаж од тоа што претставува еден лик. Тие можат да користат слики, зборови и бои за да ги прикажат особините, позадината, мотивациите и конфликтите/несогласувањата на ликот. Охрабрете ги да размислуваат креативно и имагинативно.

Scanned with CamScanner

	Монолози на ликови во кои учениците треба да изберат еден лик од нивните колажи и замолете ги да напишат краток монолог или говор. Насочете ги да пишуваат за карактерот на нивниот лик, неговите желби, пориви и конфликти/несогласувања. Нагласете ја важноста да се изразат емоциите преку нивниот говор. Учениците ги вежбаат своите монолози и го користат говор на телото и изрази на лицето за да ги подобрат своите перформанси. ********** Приказна за трансформација на ликови - трансформација на ликот и неговата улога во раскажувањето. Поделете ги учениците во парови или мали групи и на секоја група пред себе има поголем лист хартија. Секоја група треба да создаде приказна каде ликовите ќе претрпат трансформација, надминувајќи ги конфликтите и начинни на кои создаваат врски. Учениците треба да се насочуваат да ја користат својата имагинација и да вклучат емоции, изрази на лицето, говор на телото и елементи за развој на карактерот во нивните приказни. Секоја група треба да ги претстави своите заеднички приказни пред одделението. По секоја презентација, поведете куса дискусија за ликовите, нивните трансформации, прикажаните емоции и воспоставените врски. Насочете ги учениците да дадат конструктивна повратна информација и да поставуваат прашања за ликовите и нивните патувања. Соберете ја паралелката во круг и замолете ги учениците да ги споделат своите мисли и чувства, воедно поведувајќи дискусија за важноста на емоциите, изразите на лицето, говорот на телото, развојот на карактерот и трансформацијата во раскажувањето приказни и глумата.
Создавање ликови (Карактеристики Физички изглед Манири Развој на драмскиот текст Дијалог Интеракции Динамика на карактери	Започнете со собирање на учениците во круг. Објаснете им дека денес ќе се нурнат во возбудливиот свет на создавање на свои уникатни ликови. Водете активност за загревање каде што учениците наизменично имитираат предмет или животно користејќи говор на телото и изрази на лицето, додека другите се обидуваат да погодат што е тоа. Бура на идеи и карактерни црти. Напишете „Карактеристики“ на голем хамер и бела табла. Побарајте од учениците да емитираат/извикуваат различни карактерни црти (на пример, храбри, љубопитни, смешни).

Scanned with CamScanner

Проба Изведба) (2 часа)	Запишете ги нивните одговори. Поведете дискусија за важноста на карактерните црти во создавањето незаборавни ликови. Поделете мали ливчиња хартија или картички. Учениците да запишат една карактерна особина на нивната картичка. Поттикнете ги да размислуваат креативно и да смислат уникатни особини. Соберете ги картичките, измешајте ги и прераспределете ги по случаен избор. Насочете ги учениците да создадат визуелен колаж што претставува лик врз основа на карактерната особина што го добиле на картичката. Охрабрете ги да вклучат физички карактеристики, облека, симболи или други елементи кои ги одразуваат цртите на нивниот карактер. Потсетете ги на одредени активности по предметот македонски јазики и чекорите за развој на драмски текст и дијалог при усното и писменото изразување. Поделете ги учениците во парови или мали групи и поставете пред секоја група празен лист хартија. Насочете ја секоја група да создаде кратко сценарио или сцена со нивните ликови, во кои ќе вклучат дијалог кој ги прикажува интеракциите и динамиката на нивниот карактер. Дајте им време на учениците да ги вежбаат своите сцени во нивните групи. Учениците да користат физичко однесување, манири и гестови за да ги оживеат нивните ликови за време на изведбата. По активност задолжително барајте од другите групи, но и од самата група насоки и повратни информации. Соберете ги сите ученици во простор на училиштето каде што може да се собере публика за изведба на сцената. Секоја група наизменично да ги презентира своите сцени. Насочете ја публиката да даде повратна информација и аплауз за секоја изведба.
Тема 3: Раскажување приказни и драматургија	
Знаења/вештини	
• ги идентификуваат и препознаат основните елементи на приказната, како што се ликовите, амбиентот, заплетот/конфликтот.	
• ги опишат различните улоги и одговорности на драматургот, како што се истражување и обезбедување историски контекст, теми на обрботка и соработка со режисерот и актерите.	
• применуваат техники за раскажување настани/приказни со избирање и прилагодување на настани/приказни.	
• создаваат оригинални настани/приказни, вметнувајќи елементи на драматургија и раскажување настани/приказни, како што се развивање на ликови, изработка на привлечни наративи и користење техники за да ја воодушеват публиката.	
Ставови/вредности	

Scanned with CamScanner

• развиваат креативен став, размислуваат имагинативно, генерирајќи уникатни идеи за наративи и театарски презентации.	
• стекнуваат вештина за соработка, учат да ги почитуваат различните перспективи, придонесувајќи со своите идеи додека активно ги слушаат другите.	
Содржини (поими) и број на часови	Примери за активности
Основни елементи на приказната (ликови, амбиент, заплет и конфликт) (2 часа)	Се поведува дискусија за омилени приказни или книги со учениците. Споделуваат во што уживаат при читањето на тие приказни и кои елементи им предизвикале најголем интерес. Основни елементи на приказната: ликови, амбиент, заплет и конфликт. Објаснете дека овие елементи ја формираат основата на наративот и помагаат да се создаде волшебна приказна. Работа во групи. а. Дискутирајте за важноста на ликовите во приказната. Ликовите го водат заплетот и ги ангажираат читателите или гледачите. в. Наведете ги групите заеднички да создадат слика на карактерот во природна големина на хартијата, насочувајќи ја нивната креативност да го води изгледот, личноста/карактерот на ликот. г. Откако ќе заврши, секоја група го претставува својот лик пред одделението, објаснувајќи го нивниот избор и како ликот може да се вклопи во приказна. ********** а. Објаснете го значењето на содржината во приказната, како таа може да влијае на расположението, атмосферата и на ликовите. б. Учениците продолжуваат да работата во парови или мали групи со насока да создадат приказна на пр. „Мистериозна шума ноќе“, „Нашиот футуристички град“. в. Учениците размислуваат во насока на креирање физичка претстава/елементи во приказната, како дел од претставата користејќи ги нивните тела, гестови и движења, за да го оживеат амбиентот. г. Готовите делови се презентираат. ********** а. Кој е редослед на настани што ја сочинуваат приказната, како дел од заплетот. б. Заедничка активност за раскажување приказни. Приказна со давање реченица или две, а потоа секој ученик во кругот нека

Scanned with CamScanner

	додаде реченица за да ја продолжи приказната. Учениците да ги вклучат ликовите и содржината/настанот што ја/го создале. в. Учениците размислуваат за различните присутни елементи на заплетот, како што се воведот, дејството во подем, кулминацијата, дејството во паѓање и резолуцијата. ********** а. Важноста на конфликтот во приказната и како тој го поттикнува наративот напред. б. Работа во парови или мали групи. Секоја група има коцки (шест страни, шест сликички, како дел од течението на приказната) со приказни или картички со слики (ако се достапни). в. Групите создадат краток скеч со приказ на конфликт помеѓу ликовите.
Улоги и одговорности на драматургот (истражување и обезбедување на историски контекст, соработка со режисерот и актерите) (2 часа)	<u>Работилница за драматургија:</u> Поделете ги учениците во мали групи и на секоја група определете специфична тема или барање. Насочете ги учениците да работат заедно како драматурзи за да создадат кратка драма врз основа на доделената тема или барање. Поттикнете ги да развијат привлечни ликови, да направат привлечна приказна со јасен заплет и да вклучат конфликт и разрешница. Насоки и повратни информации додека размислуваат за идеи, пишуваат дијалог и ги структурираат своите драми. Учениците можат да ги изведат своите драми на часот или да имаат сценско читање. <u>Адаптација на историска игра:</u> Доделете им на учениците историски настан или временски период. Учениците да го истражат историскиот контекст и да изберат добро позната приказна или настан од тој период. Потоа да ја приспособат приказната во драма, задржувајќи го историскиот контекст недопрен и да се стават во улога со одговорности на драматургот, како што се анализирање теми и соработка со режисери и актери. Тие треба да размислат како историските детали и ликови можат да ги подобрат драматичните елементи на приказната. Учениците можат да ги претстават своите адаптирани драми преку изведба во живо, изведено/поетско читање или со креирање на приказна или извадоци од сценарио. <u>Соработка драматург-режисер:</u>

Scanned with CamScanner

	Поставете ги учениците во тимови/парови составени од драматург и режисер. Обезбедете му на секој тим добро позната претстава или сцена од претстава. Драматурзите треба да го анализираат историскиот контекст, да идентификуваат теми и да создадат сценарио за нивната доделена сцена. Режисерите треба да соработуваат со драматурзите за да ги разберат нивните намери, да понудат придонес за поставувањето и да работат на визуелно толкување на темите.
Техники на раскажување приказни избирање и прилагодување на приказни или басни во драмска форма, земајќи ги предвид дијалогот, темпото и структурата) (дијалог, темпо и структура) (2 часа)	<u>Предлог активности/реализација по избор на наставникот:</u> Поделете ги учениците во мали групи и наизменично да додаваат реченица или две за да создадат приказна со соработка, фокусирајќи се на дијалогот, темпото и структурата. ********** Обезбедете им на учениците добро позната приказна или басна и замолете ги да ја приспособат во различен жанр или временски период, земајќи ги предвид дијалогот, темпото и структурата. ********** Доделете им на учениците кратка приказна или басна и нека создадат театарска претстава за читателот, нагласувајќи го дијалогот, темпото и структурата на приказната. ********** Побарајте од учениците да изберат сцена од приказна или басна и да ја препишат со различен дијалог, или структура, презентирајќи ја нивната замислена сцена пред одделението. ********** Доделете им на учениците кратка приказна или басна и нека изведат драмско читање, користејќи го нивното разбирање за дијалогот, темпото и структурата за да го оживеат текстот. ********** Поделете ги учениците во групи и заедно да напишат сценарио засновано на избрана приказна или басна, обрнувајќи внимание на дијалогот, темпото и структурата. ********** Организирајте натпревар за раскажување приказни каде учениците имаат ограничено време да создадат и изведат оригинална драмска

Scanned with CamScanner

	адаптација на приказна или басна, покажувајќи ги своите вештини во дијалог, темпо и структура. ********** Учениците нека создадат кукли и нека изведат куклена претстава адаптација на приказна или басна, фокусирајќи се на дијалогот, темпото и наративната структура.
Создавање оригинални приказни развивање на привлечни ликови, изработка на привлечни наративи, користење драматични техники за да се воодушеви публиката (техники, драматичност, воодушевување) (3 часа)	<u>Предлог активности/реализација по избор на наставникот:</u> Учениците се натпреваруваат во создавање на најпривлечниот и најнезаборавниот лик, презентирајќи ги своите креации пред одделението. ********** Учениците седат во круг и наизменично додаваат реченица или две за колективно да создадат оригинална приказна, фокусирајќи се на ангажираните ликови и волшебните наративи. ********** Учениците работат во мали групи за да создадат ликови за оригинални приказни, користејќи визуелни слики и натписи за да прикажат привлечни ликови и драматични наративи. ********** Учениците пишуваат и изведуваат кратки дијалози кои прикажуваат привлечни ликови и динамични интеракции. ********** Учениците ги изведуваат своите оригинални приказни или монолози пред публика, користејќи драмски техники за да пленат и да се вклучат. ********** Учениците наизменично додаваат пресврт на заплетот или неочекуван елемент на тековната приказна, предизвикувајќи ја нивната креативност во развојот на привлечни наративи. ********** Учениците работат заедно во мали групи за да напишат оригинална приказна, секоја од нив придонесува за развојот на ликовите, заплетот и драматичните елементи. **********

Scanned with CamScanner

	Учениците создаваат визуелни прикази или дигитални презентации кои ги прикажуваат нивните развиени ликови, истакнувајќи ги нивните особини, приказни и мотивации.
Тема 5: Музички театар	
Знаења/вештини	
• идентификуваат и именуваат различни жанрови и стилови на музички театар, како што се мјузикли и оперета.	
• покажат основни вокални и физички техники кои се користат во музичкиот театар, како што се пеење со соодветна поддршка за здивот, проектирање на нивниот глас и извршување едноставни танцови движења или кореографија.	
• анализираат развојот на карактерот и емоционалното изразување пренесени преку песни, како музиката и текстот придонесуваат за севкупниот наратив на мјузиклот.	
• изведуваат свои музички театарски дела, како што е кратка групна изведба или индивидуален монолог и комбинација на песни.	
Ставови/вредности	
• негуваат ентузијастички став, прифаќајќи ја радоста и возбудата од настапот во музичките продукции.	
• развиваат силна работна етика и разбирање дека напорната работа води до раст и успех.	
• пренесуваат емоции, раскажуваат приказни преку песна, а истовремено промовираат здравје и долговечност на гласот.	
• го разбираат значењето на говорот на телото, изразите на лицето и поврзувањето со публиката, засилувајќи го нивното севкупно сценско присуство и харизма.	
Содржини (поими) и број на часови	Примери за активности
Мјузикли, Оперети (мјузикл, музика, опера, оперета) (4 часа)	Предлог активности/реализација по избор на наставникот: Дадете им листа на музички театарски продукции и замолете ги учениците да ги категоризираат како мјузикли или оперети. Учениците нека истражуваат и најдат примери. ********** За музички театарски продукции побарајте од учениците да ги прочитаат резимеата и да идентификуваат кои припаѓаат на мјузикли или оперети врз основа на дадените информации. ********** Репродуцирајте аудио или видео клипови од песни од мјузикли, оперети без да ги откриете нивните наслови или потекло. Предизвикајте ги учениците да слушаат и да го категоризираат секој извадок во соодветниот жанр. ********** Насочете ги учениците да ја истражуваат историјата и еволуцијата на мјузиклите и оперетите.

Scanned with CamScanner

	Нека ги презентираат своите наоди, вклучувајќи клучни пресвртници, влијателни композитори и значајни примери од секој жанр. Поделете ги учениците во мали групи и на секоја група доделете по еден жанр мјузикл, оперета.
Музиката и раскажувањето приказни (мелодија, раскажување, движење) (4 часа)	Предлог активности/реализација по избор на наставникот Поделете ги учениците во мали групи и обезбедете им расказ или сликовница. Насочете ја секоја група да избере одредена сцена или момент од приказната и да создаде музички саундтрак (музика) што ќе ја придружува. Учениците треба да размислуваат за расположението, емоциите и атмосферата на сцената и да изберат соодветни инструменти, мелодии и ритам. Дајте ѝ можност на секоја група да го изведе својот саундтрак додека сцената се игра или се чита приказната. ********** Подгответе колекција од различни музички извадоци од различни жанрови и стилови. Поделете ги учениците во групи. На секоја група дајте им музички извадок и насочете ги да создадат приказна што е инспирирана од музиката. Поттикнете ги учениците да размислуваат за ликовите, амбиентот и заплетот што музиката ги предизвикува во нивната имагинација. Учениците да ги споделат и да ги претстават своите приказни пред паралелката, објаснувајќи како музиката влијаела врз нивното раскажување. ********** Започнете со проследување на парче инструментална музика, со елементи на поттикнувачко конкретно расположение или атмосфера. Учениците да работат заедно како целина, одделение за да создадат приказна што одговара на расположението на музиката. Откако ќе се развие приказната, учениците можат наизменично да раскажуваат различни делови од приказната додека музиката тивко свири во позадина. ********** Изберете низа инструментални музички парчиња кои предизвикуваат различни емоции (на пр. радост, тага, возбуда, страв). Пуштете го секое музичко парче и побарајте од учениците да ги идентификуваат емоциите што ги чувствуваат додека

Scanned with CamScanner

	слушаат. Учениците да разговараат за тоа како музиката ги создава и ги подобрува тие емоции. Потоа, учениците да насликаат кратка приказна во слики предизвикани од музиката. ********** Изберете позната приказна или бајка која со учениците е обработена. Поделете ја приказната на клучни сцени или моменти и доделете ја секоја сцена на мала група. Наведете ја секоја група да создаде кратка музичка изведба која ја прераскажува нивната сцена користејќи музика, движење и изговорени зборови.
Едноставни танцови движења или кореографија **(танц, чекор, ритам)** (3 часа)	Предлог активности/реализација по избор на наставникот: Пуштете различни музички жанрови и стилови на учениците. Поттикнете ги да истражуваат различни движења во танцувањето, фокусирајќи се на слободно изразување преку движењата на телото. Во соработка со наставникот по физичко и здравствено образование дајте им поконкретни насоки за специфични движења како скокање, вртење, истегнување и нишање. Дозволете им на учениците да експериментираат со сопствените креативни танцови можности, нагласувајќи го индивидуалното изразување и уживањето. ********** Назначете еден ученик како „водач“ и нека покажат едноставно танцово движење или низа од неколку. Останатите ученици да ги следат и да ги имитираат движењата на лидерот. ********** Поделете го одделението во мали групи и обезбедете им на секоја група по едно парче музика. Насочете ги групите да создадат сопствена танцова кореографија на доделената музика, вклучувајќи едноставни движења и формации. Потсетете ги да внимаваат на ритам, динамика и елементи на раскажување приказни во нивната кореографија. Секоја група да ја изведе својата кореографија на часот, притоа истакнувајќи ја својата креативност и тимска работа. ********** Пуштете релаксирачка музика и насочете ги учениците слободно да танцуваат во определениот простор. Во случајни интервали, паузирајте ја музиката и барајте од учениците да ја замрзнат

Scanned with CamScanner

	слушаат. Учениците да разговараат за тоа како музиката ги создава и ги подобрува тие емоции. Потоа, учениците да насликаат кратка приказна во слики предизвикани од музиката. ********** Изберете позната приказна или бајка која со учениците е обработена. Поделете ја приказната на клучни сцени или моменти и доделете ја секоја сцена на мала група. Наведете ја секоја група да создаде кратка музичка изведба која ја прераскажува нивната сцена користејќи музика, движење и изговорени зборови.
Едноставни танцови движења или кореографија **(танц, чекор, ритам)** (3 часа)	Предлог активности/реализација по избор на наставникот: Пуштете различни музички жанрови и стилови на учениците. Поттикнете ги да истражуваат различни движења во танцувањето, фокусирајќи се на слободно изразување преку движењата на телото. Во соработка со наставникот по физичко и здравствено образование дајте им поконкретни насоки за специфични движења како скокање, вртење, истегнување и нишање. Дозволете им на учениците да експериментираат со сопствените креативни танцови можности, нагласувајќи го индивидуалното изразување и уживањето. ********** Назначете еден ученик како „водач“ и нека покажат едноставно танцово движење или низа од неколку. Останатите ученици да ги следат и да ги имитираат движењата на лидерот. ********** Поделете го одделението во мали групи и обезбедете им на секоја група по едно парче музика. Насочете ги групите да создадат сопствена танцова кореографија на доделената музика, вклучувајќи едноставни движења и формации. Потсетете ги да внимаваат на ритам, динамика и елементи на раскажување приказни во нивната кореографија. Секоја група да ја изведе својата кореографија на часот, притоа истакнувајќи ја својата креативност и тимска работа. ********** Пуштете релаксирачка музика и насочете ги учениците слободно да танцуваат во определениот простор. Во случајни интервали, паузирајте ја музиката и барајте од учениците да ја замрзнат

Scanned with CamScanner

	позиција. Учениците треба да се замрзнат во таа положба додека не продолжи музиката. ********** Воведете различни танцови стилови како балет, хип-хоп, џез или културни танци. Поделете ги учениците во мали групи за да истражуваат и да подготват кратка танцова рутина која претставува специфичен стил на одреден одбран танц. Секоја група потоа ќе ја изведе својата рутина, објаснувајќи ги карактеристиките и движењата на избраниот стил на танцување на одделението.
Индивидуален монолог и комбинација на песна **(монолог)** (3 часа)	Предлог активности/реализација по избор на наставникот: Секој ученик да избере монолог од заеднички одбрана драма или да создаде краток оригинален монолог. Нека изберат песна што ја надополнува темата, расположението или карактерот на нивниот избран монолог. Учениците да го споредуваат монолог и песната за да идентификуваат сличности или врски меѓу двете. ********** Секој ученик да избере специфичен лик од добро познат мјузикл или драма. Учениците треба да изберат песна што би можеле да ја пеат, односно да ја пее нивниот доделен лик за да ги изразат своите емоции или дополнително да ја откријат нивната приказна. Може да надоврзат избран монолог што ја надополнува избраната песна, создавајќи заедничка изведба што го покажува нивното разбирање за ликот. ********** Учениците го вежбаат својот монолог и комбинација на песни. Поттикнете ги да работат на вокалното поклопување и физичката способност за да ја оживеат нивната изведба. Организирајте изведба на или по часовите во други активности каде што секој ученик ќе може да го претстави својот монолог и комбинација на песни пред своите врсници, а можеби дури и пред поширокатa публика, како што се другите класови или родители.

Scanned with CamScanner